

telepítvényes megkapja a fafalakat, a házfedelet, ajtókat, ablakokat, padolatot, lépcsőket stb. és egy rajzot hozzája; ezekből aztán vagy ő maga vagy egy ács segítségével összeállítja a házat.

Külön osztályban vannak feltüntetve a famegdolgozás különféle módjai, a kéreghántás, a cserzés, a fának megfestése stb.

Különösen gazdag az az osztály, mely a faiparra vonatkozó gépeket tünteti fel, melyhez számos mérőműszer sorakozik. Az erdőtenyésztésre vonatkozó alosztályban mindenféle famag van kiállítva, a felujtás különféle módja van feltüntetve stb.

A rovarok, állatok, éghajlat stb. elleni védelmi eszközök szintén külön osztályt képeznek. Ki van állítva roppant sok fűrésztelep- és faraktár-minta. Külön osztályok vannak a faanyag- (fapapír) iparra, dugasziparra stb. vonatkozólag. Az erdészeti palota körül azonkívül még faiskolákat állítanak, melyek célja a különböző évek alatti erdőkezelést nyilvánvalóvá tenni.

Chicagó különben rendes viszonyok között is elsőrendű fapiacz. Maga a tartomány (Illinois), melyhez Chicagó tartozik, nem rendelkezik ugyan sok erdővel, de a szomszédos tartományokból: Wisconsin, Michigan, Minesota, Ohio, Pennsylvania stb. mind ide hozzák a fát; még pedig a dió- és cseresnyefát a déli, a lucz fenyőt és jegenye fenyőt az északi vidékekről.

Az évenként Chicagóba hozott fa értéke 90 millió forintot tesz. Az évenként ideszállított épületifák összes hossza 200 millió lábra tehető. A chicagói faraktárban állandóan 8000—9000 ember dolgozik, nagyobbára bevándorolt csehek. A farakhelyekhez nemcsak vasut vezet, hanem a Chicagó folyóból egy hajózható csatornát is építettek ide úgy, hogy a fát szállító hajók egyenest a farakodó helynél kötnek ki.

Ki van fejlődve továbbá a chicagói butoripar; a butorgyárakban 12.000, a vaggongyárakban 9000 munkás dolgozik állandóan. Chicagóban évente kerekszámban 10.000 darab zongorát és 50.000 darab orgonát készítenek. *(Péché Dezső.)*

A fapiacról.

Április 24.

(B.) Az e hónapban állandóan tartott hideg, szeles időjárás és a folytonos szárazság az őszi vetések fejlődését felette késleltette és sok helyt annyira megrontotta, hogy alig számítanak az ősziekben valami aratásra, vagy a vetéseket épen

ki is szántják; e körülmények miatt a mezőgazdáknak méltán lehet válságos viszonyoktól tartani, s ezek hatásukat a faüzletre már előre is éreztetni kezdik, mennyiben az aratás után való vásárok jósága iránt kétséget keltenek. A most folyó tavaszi üzletek jósága ellen azonban nincs panasz, sőt tekintettel a faeladásokat közvetítő váltóknak emelkedett költségére még eléggé élénknek jelezhetők; nevezetesen a komáromi piacon történtek nagyobb vásárlások Budapest számára és az Alduna vidékére.

A kivitelre való vásárlások mint eddig, úgy most is kielégítőek, van azonban a magyar fakereskedés szempontjából egy oly szomorú tudósításunk, melytől ugyan az 1878. évi párisi kiállítástól kezdve, tudva, hogy az amerikai sárgafenyő (Pitch pin) a francia, német és olasz piacon nehéz ellenfelünk lehet, de hogy idehaza keressen fel, ezt alig hittük, s íme ma már saját piacunkon is megjelent, mennyiben fiumei kikötőnk rakpartjára egész hajórakományt szállítottak ki. 1879-ben (lásd Erdész. Lapok 454—55. lap.) még azt irtuk, hogy e fa veszélyes versenytársunk lesz a francia piacon, ott azonban nem állott meg, hanem tovább tért foglalva, ma már itthon keres fel e fával Amerika versenye, hogy szép és kitűnő anyagával a különben is elég bajjal küzdő magyar erdőbirtokosnak újabb nehézséget sujtson vállaira. Most még csak a kezdet első uttörője jött hozzánk, de jó lesz, a kiket illet, azoknak arra vigyázni, hogy bajaink száma ujabbal ne szaporodjék.

Megemlékezünk itt még arról is, hogy a trieszti fakereskedők erős mozgalmat indítottak meg arra, hogy a faanyagoknak az ottani kikötőbe való szállítását az osztrák kormány minden uton elősegitse, s hogy a Lloyd gőzhajótársaság díjtételei is mérsékeltesse. E körülmény is figyelmeztet, hogy résen legyünk, s a mint ezt rendes

piaczi tudósításainkban sokszor megírtuk, különösen vigyázzunk a keleti és az olasz piacokra, ezekhez azonban az kellene, hogy Fiumében ne csak 18 millió költséggel épült kikötőnk legyen, de legyenek ott erős és tehetős fakereskedők is, kik képesek az üzleti utat törni és fejleszteni.

Egyes piacokról ártételeket most nem közölve, utalunk korábbi tudósításunkra.

K ü l ö n f é l é k .

A telített talpfák romlása. Hazánk kiterjedt bükköseinek nehéz értékesítési viszonyain az utolsó évtizedben tetemesen könnyítettek a vasutak az által, hogy a telített bükkfát talpfák gyanánt használták fel.

Aggódunk kell azonban, hogy ezen örvendetes állapot nem fog sokáig tartani s a vasutak utóvégre is rá fognak unni a bükkfalpfákkal való kísérletezésre, illetőleg a bükkfalpfák hiányainak pótolgatására, és egészen át fognak térni a — különben már most is divatos — vastalpak alkalmazására.

Aggodalmunknak alapot ad az, hogy a bükkfát pusztán a telítés még nem teszi talpfának teljesen alkalmassá.

A »Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közölnye« 1892. évi III. füzetének 95. oldalán ugyanis azt olvassuk, hogy a magyar királyi államvasutak vonalain az 1886-ban telített és beépített bükkfalpfák, a kapcsolás helyén, már 1891-ben meg voltak korhadva. A fa a kapcsolás helyein eleintén megkékült, később elszintelenedett és oly porhanyóvá vált, hogy az ujjak közt szét lehetett dörzsölni; holott a fa többi része teljesen egészséges és szilárd volt.